TIT online Akadémia

Július-Augusztus témaköre: Skandinávia

Egy kis szatirikus “Vikingológia”

Írta: Georges Mikes*

A How to be an Alien - “Hogyan legyünk idegenek” könyvsorozat szerzője ezúttal Skandinávia lakosságának magánéletéről ejt néhány őszinte szót.

* Georges Mikes (1912-1987) magyar származású író, angol nyelven írott humoros útkönyveivel és karcolataival világszerte nagy sikert aratott.

Hogyan különböztessük meg egymástól a skandinávokat?

A dánok az európai szárazföld testéből északi irányban kiálló pompás félszigetet lakják, tőlük balra vannak a norvégok, jobbra a svédek azon a nagyobbik skandináviai félszigeten, míg a finnek srégen oldalt.

A NYAKAS FINNEK

A finnek határozott népség, gyakran egyenesen csökönyösek. Szeretik, ha azt mondják róluk, hogy elszántak. Szeretnek elért eredményeikről beszélni - mindig is ez volt a vesszőparipájuk. Így születhetett meg a Kalevala. Egyszerűen nem tudták megállni, hogy ne beszéljenek hősi tetteikről és kalandjaikról és “szállt a rege szájról-szájra”… Így élte túl a világ egyik legnagyobb elbeszélő költeménye a zivataros évszázadokat.
Egyszerűen tisztában vannak azzal, milyen remek fickók. Valóban azok. Finnországban senki sem óhajt hivatali méltóságából vagy emberi tekintélyéből előnyöket kovácsolni, valami kedves kötetlenséget, közvetlen őszinteséget érzünk a levegőben.

Finnország földjére lépve az utazó hamarosan meghökkenve fogja tapasztalni, hogy a finnek valami egészen más időérzékkel rendelkeznek. Nem űzik az időt, hanem “múlatják”. Egy jó kis finn villásreggeli például órákig is elhúzódhat, egy valamire való mulatság pedig több napot vesz igénybe. De az anyagi dolgoknak sem tulajdonítanak nagy fontosságot. Tudják, hogy az élet nehéz, de azt is tudják, hogy szép. Pontosan tudják, hogy mit kívánnak az élettől és korán megtanulják élvezni az egyszerű dolgokat: a természetet, a napfényt, egy-egy meghitt beszélgetést, egy jó könyvet. Individualisták a maguk célratörő és mégis oly egyszerű módján.

Ha egy átlag külföldit megkérdezünk, hallott-e már életében egy finn szót, minden valószínűség szerint azt böki ki: szauna. A szauna több, mint fürdő: életszükséglet. A szauna kultusza mintegy ezer éves múltra tekint vissza, és a finnek szerfölött büszkék találmányukra.

1937-ben a “Finn Fürdőbarátok Egyesülete” azzal a céllal alakult meg, hogy széles körben elterjessze és népszerűsítse a szauna “tudományát”. Legalább olyan nélkülözhetetlen ez, mint az az egyesület, amely Angliában a teaivás népszerűsítését tűzte ki céljául.
képforrás: https://magyarnemzet.hu/archivum/magyar-hang/a-finnek-profik-3930305/

A BOLDOG DÁNOK

A dánok úgyszólván a legrégibb népe Európának (őseik akkor költöztek be a Jylland szigetre, amikor onnan a jégkorszak kiköltözött), és történelmük során többnyire igen harciasan viselkedtek. A Viking-korban meghódították Angliát, és a svédekkel meg a norvégokkal évszázadokon keresztül háborúskodtak, jóllehet manapság a testvéri viszonynál is szorosabb kötelékek fűzik egymáshoz a három északi országot. Miután így idejekorán megszabadultak agresszív gyermekbetegségeiktől, a felvilágosodott dánok mind a mai napig az élet bölcs élvezetének, az örömöknek szentelhették minden figyelmüket.

képforrás: https://hir.ma/eletmod/a-vilag-legboldogabb-nepenek-boldogsagtippjei/659536

Koppenhága sokak egybehangzó véleménye szerint az egyik legvidámabb európai főváros. A dánok könnyedén élnek, lelkesednek az angoloknak oly furcsa “egyfedelű” szendvicseikért és méltán büszkék jól berendezett otthonaikra. Az elképzelhető legnagyobb dicséret, amit egy dán szemébe mondhatunk az, hogy kényelmesen él…
Tapasztalni fogjuk, hogy a dánok többre tartják a sikert és a tehetséget, mint a pénzt és a nemességet. “Nem szabad egy embert a születése véletlen szeszélye alapján megítélnünk” - halljuk, amint két dán beszélget. “Elvégre is nem az ő hibája, hogy grófnak született”. Ebben a fesztelenül élő, formaságoktól írtozó országban a királynő ugyanolyan szívélyes, közvetlen, mint bárki más.

A SZÍVÓS NORVÉGOK

Nyáron minden norvégiai hivatal délután 3-kor zárja kapuit, nem sokkal később zárnak az üzletek. Ezzel szemben Olaszországban a késő éjszakai órákig nyitva tartanak, tehát az embernek mondjuk Nápolyban éjfél előtt 20 perccel sürgősen szüksége volna egy paradicsomra vagy egy gitárra, minden különösebb nehézség nélkül beszerezheti. Mégis, a norvégok állnak szorgalmas nép hírében, míg az olaszokról homlokegyenest ellentétes hírek szállingóznak. Ám meg kell hagyni, hogy a norvégok a hivatalos munkaidőt az elsőtől az utolsó percig végigdolgozzák, de soha nem hajszolják

agyon magukat. Mindenki elkövet minden tőle telhetőt, viszont, amit ma nem lehet elintézni, az várhat holnapig.

képforrás:https://abcnews.go.com/Business/norwegians-millionaires-norways-sovereign-wealthfund/story?id=21488085

Az Oslo-fjordban és végig a nyugati tengerpart mentén ezerszámra találunk kis “privát” szigeteket, ahová a városlakó norvégok járnak ki üdülni. Sokan a valósággal megközelíthetetlen, távoli erdőrengetegben vagy völgyekben megbúvó kis víkendházaikba vonulnak vissza, szinte menekülésszerűen próbálják visszaálmodni magukat egy primitív, de egészségesebb életformába. A csinos keresettel rendelkező norvégok egész éven át fogukhoz verik a garast, csakhogy nyáron egy pár hetet valahol az isten háta mögött tölthessenek el - tökélyig fokozott kényelmetlenségben.

A FESZES MODORÚ SVÉDEK

A svédek mindenkinek megadják a tiszteletet. Mindenkit teljes címen szólítanak - és mindenkinek van teljes címe. Az a történet járja, hogy egyszer egy hajókiránduláson összekerült két svéd, de mivel senki sem mutatta be őket egymásnak, egyikük sem volt hajlandó csak úgy félvállról beszédbe ereszkedni, míg valamelyikük szerencsés mentő ötlettel bevezette a helyzethez illő “Gőzhajó-utas Úr” megszólítást.

Nem érik be egyszerű “jónapot”-tal, ezt a köszöntést kétszer, háromszor vagy akár ötször is elismétlik. Hálájukat nem egyszerű tack-kal (köszönöm) fejezik i, ezt is tucatjával, gyors egymásutánban mondogatják. Valahányszor a taxisofőr harsányan “tack-tack-tack”-kol, ne hökkenjünk meg, nyugodtak lehetünk afelől, hogy túlméreteztük a borravalót.

Stockholm Európa egyik legszebb, leghangulatosabb városa, és a svéd egyike a ritka nemzeteknek - ha nem az egyetlen -, amelyek az építészetet ma is a szépművészet egyik ágának tekintik. A szófukar svédek kőmenés malterban sokkal könnyebben és szabadabban, lényegesen kevesebb gátlással fejezik ki gondolataikat.

Forrás: Eugen Fodor: Skandinávia, Panoráma, második kiadás